

Laki

kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114, jäljempänä *EU:n kryptovaramarkkina-asetus*, 3 artiklan 1 kohdan:

- 1) 15 alakohdassa tarkoitettuun kryptovarapalvelun tarjoajaan;
- 2) 6 alakohdassa tarkoitetun omaisuusreferenssitokenin liikkeeseenlaskijaan;
- 3) 7 alakohdassa tarkoitetun sähkörahatokenien liikkeeseenlaskijaan.

Tätä lakia sovelletaan lisäksi 1 momentissa tarkoitetun toimijan harjoittamaan muuhun liiketoimintaan sekä liikkeeseenlaskijoihin, tarjoajiin ja henkilöihin, jotka hakevat kryptovarojen ottamista kaupankäynnin kohteeksi.

Tämän lain lisäksi 1 ja 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen sovelletaan EU:n kryptovaramarkkina-asetusta ja sen nojalla annettuja komission asetuksia ja päätöksiä.

Tätä lakia sovelletaan myös:

- 1) EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 59 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisiin muihin finanssiyhteisöihin niiden tarjotessa kryptovarapalveluja mainitun asetuksen 60 artiklan mukaisen ilmoituksen nojalla;
- 2) luottolaitoksiin, jotka tarjoavat omaisuusreferenssitokeneita yleisölle tai hakevat niiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 16 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti; sekä
- 3) luottolaitoksiin ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoihin, jotka tarjoavat sähkörahatokeneita yleisölle tai hakevat niiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 48 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

2 §

Valvonta ja yhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten, määräysten sekä EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen ja sen nojalla annettujen komission asetusten ja päätösten noudattamista valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonnasta säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008). Finanssivalvonnan velvollisuudesta tehdä yhteistyötä kuluttaja-asiamiehen kanssa asiakkaansuojan valvonnassa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 46 §:ssä.

HE 31/2024 vp
TaVM 8/2024 vp
EV 57/2024 vp

Rahoitusvakuusvirasto toimii EU:n kryptovaramarkkina-asetuksessa tarkoitettuna kriisinratkaisuviranomaisena. Rahoitusvakuusvirastosta säädetään rahoitusvakuusviranomaisesta annetussa laissa (1195/2014).

2 luku

Toimilupavelvollisuus ja muu kuin EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen mukainen liiketoiminta

3 §

Toimilupavelvollisuus

Toimilupavelvollisuudesta, joka koskee omaisuusreferenssitokenien tarjoamista yleisölle ja oikeutta hakea niiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi säädetään EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 16 artiklassa.

Kryptovarapalvelun tarjoajia koskevasta toimilupavelvollisuudesta säädetään EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 59 artiklassa.

Oikeudesta tarjota sähkörahatokeneita yleisölle ja ottaa sähkörahatokeneita kaupankäynnin kohteeksi säädetään EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 48 artiklassa.

4 §

Kryptovarapalvelun tarjoajan, sähkörahatokenin liikkeeseenlaskijan ja omaisuusreferenssitokenin liikkeeseenlaskijan muu liiketoiminta

Kryptovarapalvelun tarjoaja ja omaisuusreferenssitokenien liikkeeseenlaskija saa harjoittaa toimiluvan mukaisesti muuta liiketoimintaa. Muun liiketoiminnan harjoittaminen ei saa vaarantaa asiakkaiden etuja. Finanssivalvonta voi rajoittaa muun liiketoiminnan harjoittamista tai kieltää sen, jos kryptovarapalvelun tarjoajan tai omaisuusreferenssitokenin liikkeeseenlaskijan toimintaa ja riskienhallintaa ei ole mahdollista järjestää riittävän luotettavasti.

Sähkörahatokenin liikkeeseenlaskijan, jolla on maksulaitoksen toimilupa, sallitusta liiketoiminnasta säädetään maksulaitoslain (297/2010) 9 §:ssä ja 19 §:n 2 momentissa. Sähkörahatokenin liikkeeseenlaskijan, jolla on luottolaitoksen toimilupa, sallitusta liiketoiminnasta säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 5 luvussa.

5 §

Muutoksenhaku viivästystilanteissa

Jos kaikki vaadittavat tiedot sisältäneestä 3 §:ssä tarkoitettua toimilupaa koskevasta hakemuksesta ei ole tehty toimilupaa koskevaa päätöstä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä, hakija voi tehdä valituksen Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on tehty valituksen tekemisen jälkeen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Muutoksenhakuoikeudesta muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä.

3 luku

Salassapito- ja tiedonantosäännökset

6 §

Salassapitovelvollisuus

Joka kryptovarapalvelun tarjoajan, sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen tai muun kryptovarapalvelun tarjoajan lukuun toimivan yrityksen toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää kryptovarapalvelun tarjoajan tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan tiedon taikka liikesalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa kryptovarapalvelun tarjoajan yhtiökokoukselle tai sitä vastaavan toimielimen kokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle, jäsenelle, yhtiömiehelle eikä muulle henkilölle.

Edellä 1 momentissa säädettyä salassapitovelvollisuutta sovelletaan myös tarjoajaan, kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevaan henkilöön, toimiluvan saaneeseen liikkeeseenlaskijaan ja EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 16 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja 48 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun henkilöön.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta suostumuksesta tulee käydä ilmi, että se on annettu vapaaehtoisesti ja nimenomaisesti sekä tietoisena siitä, mihin tarkoituksiin tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa. Suostumuksen voi milloin tahansa peruuttaa.

7 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen viranomaisille

Kryptovarapalvelun tarjoajalla, liikkeeseenlaskijalla, tarjoajalla, kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevalla henkilöllä, toimiluvan saaneella liikkeeseenlaskijalla tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvalla yrityksellä taikka yhteenliittymällä on velvollisuus antaa 6 §:ssä tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

8 §

Salassa pidettävien tietojen muu luovuttaminen

Kryptovarapalvelun tarjoaja, kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakeva henkilö, tarjoaja ja toimiluvan saanut liikkeeseenlaskija voi luovuttaa salassapitovelvollisuuden estämättä 6 §:ssä tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, ja yhteenliittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin tai yhteenliittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, kryptovarapalvelun tarjoaja, tarjoaja ja toimiluvan saanut liikkeeseenlaskija voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle taholle,

joka kuuluu samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 9 ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista.

9 §

Selvitys tiedon julkistamisen lykkäämisestä

Liikkeeseenlaskijan, tarjoajan tai kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevan henkilön on toimitettava Finanssivalvonnalle sen pyynnöstä EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu selvitys sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisen edellytyksistä.

4 luku

Valvonta- ja määräyksenantovaltuudet

10 §

Kryptovarapalvelujen tarjoamisen keskeyttäminen tai kieltäminen

Finanssivalvonta voi keskeyttää tai vaatia kryptovarapalvelun tarjoajaa keskeyttämään kryptovarapalvelujen tarjoamisen enintään 30 peräkkäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan, jos on perusteltu syy epäillä, että EU:n kryptovaramarkkina-asetusta on rikottu.

Finanssivalvonta voi keskeyttää tai vaatia kryptovarapalvelun tarjoajaa keskeyttämään kryptovarapalvelujen tarjoamisen, jos kryptovarapalvelun tarjoajan tilanne huomioiden kryptovarapalvelujen tarjoaminen vahingoittaisi asiakkaiden ja erityisesti yksityisten haltijoiden etuja.

Finanssivalvonta voi kieltää kryptovarapalvelujen tarjoamisen, jos EU:n kryptovaramarkkina-asetusta on rikottu.

11 §

Olennaisten tietojen julkistaminen

Finanssivalvonta voi varmistaakseen asiakkaiden ja erityisesti yksityisten haltijoiden etujen suojan tai markkinoiden häiriöttömän toiminnan julkistaa tai vaatia kryptovarapalvelujen tarjoajaa julkistamaan kaikki olennaiset tiedot, jotka voivat vaikuttaa kyseisten kryptovarapalvelujen tarjoamiseen.

Finanssivalvonta voi varmistaakseen kryptovarojen haltijoiden ja erityisesti yksityisten haltijoiden etujen suojan tai markkinoiden häiriöttömän toiminnan julkistaa tai vaatia kryptovarojen tarjoajaa, niiden kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevaa henkilöä tai omaisuusreferenssitokenin tai sähkörahatokenin liikkeeseenlaskijaa julkistamaan kaikki olennaiset tiedot, jotka voivat vaikuttaa yleisölle tarjottavien tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien kryptovarojen arviointiin.

12 §

Yleiseen tietoon saattaminen

Finanssivalvonta voi julkaista tiedon siitä, että kryptovarapalvelun tarjoaja ei noudata velvoitteitaan.

Finanssivalvonta voi saattaa yleiseen tietoon, että tarjoaja, kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakeva henkilö tai omaisuusreferenssitokenien tai sähkörahatokenien liikkeeseenlaskija ei noudata EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen mukaisia velvollisuuksiaan.

13 §

Sopimusten siirtäminen toimiluvan peruuttamisen yhteydessä

Finanssivalvonta voi vaatia olemassa olevien sopimusten siirtämistä toiselle kryptovarapalvelun tarjoajalle, kun se peruuttaa kryptovarapalvelun tarjoajan toimiluvan EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 64 artiklan mukaisesti. Siirto edellyttää asiakkaiden ja vastaanottavan kryptovarapalvelun tarjoajan suostumusta.

14 §

Toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi määrätä toiminnan lopetettavaksi välittömästi ilman ennakkovaroitusta tai määrääjän asettamista, jos on syytä olettaa, että henkilö tarjoaa kryptovarapalveluja ilman toimilupaa.

15 §

Kryptovaran kuvauksen muuttaminen tai täydentäminen

Finanssivalvonta voi vaatia tarjoajia, kryptovarojen kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevia henkilöitä taikka omaisuusreferenssitokenien tai sähkörahatokenien liikkeeseenlaskijoita muuttamaan kryptovaran kuvaustaan tai tekemään lisämuutoksia muutettuun kryptovaran kuvaukseen, jos kryptovaran kuvaus tai muutettu kryptovaran kuvaus ei sisällä EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 6, 19 tai 51 artiklassa vaadittuja tietoja.

Finanssivalvonta voi varmistaa rahoitusvakauden tai kryptovarojen haltijoiden ja erityisesti yksityisten haltijoiden etujen suojaamiseksi vaatia tarjoajia, kryptovarojen kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevia henkilöitä taikka omaisuusreferenssitokenien tai sähkörahatokenien liikkeeseenlaskijoita sisällyttämään kryptovaran kuvauksiinsa lisätietoja.

16 §

Markkinointiviestinnän muuttaminen

Finanssivalvonta voi vaatia tarjoajia, kryptovarojen kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevia henkilöitä taikka omaisuusreferenssitokenien tai sähkörahatokenien liikkeeseenlaskijoita muuttamaan markkinointiviestintäänsä, jos markkinointiviestintä ei vastaa EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 7, 29 tai 53 artiklan vaatimuksia.

17 §

Markkinointiviestinnän keskeyttäminen, kieltäminen tai lopettaminen

Finanssivalvonta voi keskeyttää tai kieltää markkinointiviestinnän, jos on perusteltu syy epäillä, että EU:n kryptovaramarkkina-asetusta on rikottu.

Finanssivalvonta voi vaatia tarjoajia, kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevia henkilöitä, omaisuusreferenssitokenien tai sähkörahatokenien liikkeeseenlaskijoita tai asiaankuuluvia kryptovarapalvelun tarjoajia lopettamaan tai keskeyttämään markkinointiviestinnän enintään 30 peräkkäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan, jos on perusteltu syy epäillä, että EU:n kryptovaramarkkina-asetusta on rikottu.

18 §

Toimivaltuudet keskeyttää tai kieltää kryptovarojen tarjoaminen tai kaupankäynnin kohteeksi ottaminen

Finanssivalvonta voi keskeyttää kryptovarojen tarjoamisen yleisölle tai niiden ottamisen kaupankäynnin kohteeksi enintään 30 peräkkäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan, jos on perusteltu syy epäillä, että EU:n kryptovaramarkkina-asetusta on rikottu.

Finanssivalvonta voi kieltää kryptovarojen tarjoamisen yleisölle tai niiden ottamisen kaupankäynnin kohteeksi, jos EU:n kryptovaramarkkina-asetusta on rikottu tai on perusteltu syy epäillä, että sitä rikotaan.

19 §

Toimivaltuudet keskeyttää tai kieltää kaupankäynti kryptovaroilla

Finanssivalvonta voi keskeyttää tai vaatia kryptovarapalvelun tarjoajaa, joka ylläpitää kryptovarojen kaupankäyntialustaa, keskeyttämään kaupankäynnin kryptovaroilla enintään 30 peräkkäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan, jos on perusteltu syy epäillä, että EU:n kryptovaramarkkina-asetusta on rikottu.

Finanssivalvonta voi keskeyttää tai vaatia asiaankuuluvaa kryptovarapalvelun tarjoajaa, joka tarjoaa kryptovarojen kaupankäyntialustan ylläpitoa koskevia kryptovarapalveluja keskeyttämään kaupankäynti kryptovaroilla, jos tarjoajan, kryptovarojen kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevan henkilön tai omaisuusreferenssitokenin tai sähkörahatokenin liikkeeseenlaskijan tilanne huomioiden kaupankäynti olisi kryptovarojen haltijoiden ja erityisesti yksityisten haltijoiden etujen vastaista.

Finanssivalvonta voi kieltää kaupankäynnin kryptovaroilla kryptovarojen kaupankäyntialustalla, jos EU:n kryptovaramarkkina-asetusta on rikottu, tai on perusteltu syy epäillä, että sitä rikotaan.

20 §

Toimivaltuudet määrätä toiminta lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi määrätä toiminnan lopetettavaksi välittömästi ilman ennakkovaroitusta tai määräajan asettamista, jos on syytä olettaa, että henkilö laskee liikkeeseen omaisuusreferenssitokeneita tai sähkörahatokeneita ilman toimilupaa tai että henkilö tarjoaa muita kryptovaroja kuin omaisuusreferenssitokeneita tai sähkörahatokeneita taikka hakee niiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi ilman EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 8 artiklan mukaisesti tiedoksi annettua kryptovaran kuvausta.

21 §

Ulkopuolisen asiantuntijan käyttäminen

Finanssivalvonta voi ulkoistaa EU:n kryptovaramarkkina-asetusta, sen nojalla annettuja komission asetusten ja päätösten säännöksiä sekä tätä lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä koskevat tarkastukset tai tutkimukset tilintarkastajalle tai muulle ulkopuoliselle asiantuntijalle. Tällä on tehtävässään Finanssivalvonnasta annetun lain 18, 19, 23 ja 24 §:n mukaiset oikeudet ja hän toimii rikosoikeudellisella virkavastuulla hoitaessaan tämän lain mukaisesti annettuja julkisoikeudellisia hallintotehtäviä. Asiantuntijan tehtäviä hoidettaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan vahingonkorvauslakia (412/1974).

Ulkopuolisen asiantuntijan käyttämisestä säädetään lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 34 §:ssä.

22 §

Verkkorajapintaan ja verkkotunnukseen liittyvät toimivaltuudet

Jos EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen soveltamisalaan kuuluvasta rikkomuksesta voi aiheutua vakavaa vahinkoa asiakkaiden tai kryptovarojen haltijoiden edulle, Finanssivalvonta voi, jos se on välttämätöntä rikkomuksen lopettamiseksi:

1) määrätä palveluntarjoajan poistamaan sisältöä, antamaan kryptovarapalvelun tarjoajien asiakkaille ja kryptovarojen haltijoille selkeän varoituksen verkkorajapintaan pääsyn yhteydessä, estämään tai rajoittamaan pääsyä verkkorajapintaan taikka poistamaan verkkorajapinnan;

2) määrätä verkkotunnusrekisterin ylläpitäjän tai verkkotunnusvälittäjän poistamaan verkkotunnuksen käytöstä tai merkitsemään verkkotunnuksen Finanssivalvonnan nimiin.

Finanssivalvonta voi antaa päätöksen myös väliaikaisena, jolloin se on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Finanssivalvonnan on ennen 1 ja 2 momentin mukaisen päätöksen antamista varattava päätöksen saajalle sekä säännöksiä rikkoneelle toimijalle tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii.

Finanssivalvonta voi asettaa 1 ja 2 momentin mukaisten päätöstensä noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon määräämisestä ja tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Finanssivalvonnan 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Se, johon tässä pykälässä tarkoitettu päätös kohdistuu, ja säännöksiä rikkonut toimija voivat saattaa muun kuin väliaikaisena annetun päätöksen hakemuksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Muutoin päätös jää pysyväksi. Päätöstä on noudatettava, jollei markkinaoikeus toisin määrää.

Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (100/2013).

23 §

Vähimmäisnimellisarvon määrääminen ja liikkeeseen laskettavan määrän rajoittaminen

Finanssivalvonta voi vaatia omaisuusreferenssitokenin tai sähkörahatokenin liikkeeseenlaskijaa määräämään vähimmäisnimellisarvo tai rajoittamaan liikkeeseen laskettavaa määrää EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 23 artiklan 4 kohdan, 24 artiklan 3 kohdan tai 58 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

24 §

Kielto- ja oikaisupäätös

Finanssivalvonta voi kieltää sitä, joka toimii EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen tai sen nojalla annettujen komission asetusten tai päätösten vastaisesti, jatkamasta tai uudistamasta kyseistä menettelyä. Finanssivalvonta voi samalla velvoittaa menettelyn muutettavaksi tai oikaistavaksi, jos sitä on pidettävä tarpeellisenä oikean ja riittävän tiedon saamiseksi sijoittajille.

Finanssivalvonta voi tehostaa 1 momentissa tarkoitettun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa.

25 §

Osaamisen ja pätevyyden arvioimiseksi käytettävät perusteet

Finanssivalvonta antaa määräykset EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 81 artiklan 7 kohdassa tarkoitettun osaamisen ja pätevyyden arvioinnin perusteista.

5 luku

Hallinnolliset seuraamukset

26 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat seuraavat EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen säännökset:

1) 4—14 artikla muista kryptovaroista kuin omaisuusreferenssitokeneista tai sähkörahatokeneista;

2) 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27—41, 46 ja 47 artikla omaisuusreferenssitokeneista;

3) 48—51, 53, 54 ja 55 artikla vaatimuksista, jotka kaikkien sähkörahatokenien liikkeeseenlaskijoiden on täytettävä;

4) 59, 60, 64 ja 65—83 artikla kryptovarapalvelun tarjoajan toimiluvan myöntämisestä ja toiminnan harjoittamisen edellytyksistä;

5) 88 artikla sisäpiiritiedon julkistamisesta;

6) 89—91 artikla sisäpiirikauppoja ja sisäpiiritiedon laitonta ilmaisemista sekä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta; ja

7) 92 artikla markkinoiden väärinkäytön estämisestä ja havaitsemisesta.

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka laiminlyö tai rikkoo 1 momentissa tarkoitettujen säännösten nojalla annettuja komission asetusten ja päätösten säännöksiä.

27 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa ja EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen VII osastossa.

6 luku

Rangaistussäännökset ja vahingonkorvausvelvollisuus

28 §

Kryptovararikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) tarjoaa yleisölle EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 6 alakohdan mukaisia omaisuusreferenssitokeneita ilman EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 16 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimilupaa,

2) ottaa omaisuusreferenssitokeneita kaupankäynnin kohteeksi ilman EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 16 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimilupaa,

3) tarjoaa EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 16 alakohdan mukaisia kryptovarapalveluja ilman EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 59 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimilupaa taikka

4) toimii Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitetun EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen mukaisen toimiluvan perumista tai 27 §:ssä tarkoitetun EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen mukaisen toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamista koskevan päätöksen vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *kryptovararikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Kryptovaramarkkinarikoksista säädetään rikoslain (39/1889) 51 luvussa.

29 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 6—8 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

30 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Kryptovarapalvelun tarjoaja, kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakeva henkilö, liikkeeseenlaskija, tarjoaja, toimiluvan saanut liikkeeseenlaskija ja EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 16 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu henkilö, 48 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu henkilö ja 60 artiklan 1—6 kohdassa tarkoitettu finanssiyhteisö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka se on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut vahinkoa kärsineelle tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten tai EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen tai sen nojalla annettujen komission asetusten ja päätösten vastaisella menettelyllä.

Omaisuusreferenssitokenin liikkeeseenlaskijan toimitusjohtaja, hallituksen jäsen tai siihen rinnastettavan toimitusjohtajan jäsen sekä vastuunalainen yhtiömies ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet omaisuusreferenssitokenin liikkeeseenlaskijalle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 34 artiklan 3 kohtaa tai 36 artiklan 6 kohtaa.

Kryptovarapalvelun tarjoajan toimitusjohtaja, hallituksen jäsen tai siihen rinnastettavan toimitusjohtajan jäsen sekä vastuunalainen yhtiömies ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet kryptovarapalvelun tarjoajalle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 68 artiklan 6 kohtaa.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettu vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menetelleensä huolellisesti.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain 2 ja 6 luvussa.

7 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

31 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 30 päivänä kesäkuuta 2024. Sen kryptovarapalvelun tarjoajia koskevat säännökset tulevat voimaan 30 päivänä joulukuuta 2024.

Tällä lailla kumotaan virtuaalivaluutan tarjoajista annettu laki (572/2019), jäljempänä *kumottu laki*.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin. Finanssivalvonta voi ottaa 3 §:ssä tarkoitettua toimilupaa koskevan hakemuksen käsiteltäväksi tämän lain mukaan jo ennen lain voimaantuloa.

32 §

Siirtymäsäännös

Kumotun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla virtuaalivaluutan tarjoajalla, joka tämän lain voimaan tullessa tarjoaa mainitun momentin 6 kohdassa tarkoitettuja virtuaalivaluuttaan liittyviä palveluja Finanssivalvonnan myöntämän rekisteröinnin nojalla, säilyy oikeus tarjota rekisteröintinsä mukaisia virtuaalivaluuttaan liittyviä palveluja kumotun lain mukaisesti 30 päivään kesäkuuta 2025 tai kunnes sille myönnetään EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 59 artiklassa tarkoitettu toimilupa, sen mukaan kumpi näistä ajankohdista on aikaisempi, jos se on jättänyt Finanssivalvonnalle EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 62 artiklan mukaisen toimilupahakemuksen viimeistään 30 päivänä lokakuuta 2024.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua siirtymäaikaa sovelletaan myös kumotun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun virtuaalivaluutan tarjoajaan, joka on merkitty Finanssivalvonnan rekisteriin korkeintaan kuusi kuukautta ennen tämän lain voimaantuloa, ja joka on jättänyt Finanssivalvonnalle EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 62 artiklan mukaisen toimilupahakemuksen viimeistään 30 päivänä lokakuuta 2024.

Kumottua lakia ja sen nojalla annettuja määräyksiä sovelletaan kuitenkin kumotun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun virtuaalivaluutan tarjoajaan 1 ja 2 momentissa säädetyn siirtymäajan.

Helsingissä 28.6.2024

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Elinkeinoministeri Wille Rydman